

การกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มในเด็กดาวน์ซินโดรม : กรณีศึกษา

นางปิยนุช อิศริยะวาณิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN974-03-1471-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 204 334 38

16 ส.ย. 2547

THE EARLY INTERVENTION PROGRAM
FOR CHILDREN WITH DOWN SYNDROME : A CASE STUDY

Mrs. Piyanuch Isariyawanich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

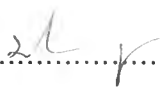
ISBN974-03-1471-6

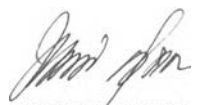
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มในเด็กดาวน์ซินโดรม : กรณีศึกษา
โดย นางปิยนุช อิศริยะวาณิช
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

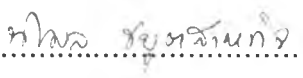
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุดสาห์กิจ)

นางปิยนุช อิศริยะวาณิช : การกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มในเด็กดาวน์ซินโดรม : กรณีศึกษา(The Early Intervention Program for Children with Down Syndrome : A Case Study) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 300 หน้า ISBN 974-03-1471-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทางทางคลินิก มีวัตถุประสงค์เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการกระตุ้นพัฒนาการเด็กดาวน์ซินโดรมที่มีพัฒนาการล่าช้า ในหน่วยพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดูโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยนำเสนอในรูปแบบของกรณีศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมี 8 คนประกอบด้วยกรณีศึกษา ที่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ 3 คน และกลุ่มควบคุมเทียบที่ไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ 5 คน โดยประเมินพัฒนาการและสร้างแผนการกระตุ้นพัฒนาการด้วยแบบประเมินพัฒนาการ Hawaii Early Learning Profile (HELP) ผลการวิจัยพบว่า หลังจาก 6 เดือนโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการ สามารถทำให้กรณีศึกษาเกิดพฤติกรรมเป้าหมายได้มากกว่าและเกิดก่อนกลุ่มควบคุมเทียบทุกด้าน

หลักสูตร.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....ลายมือนิสิต.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4178123738 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEYWORD:EARLY INTERVENTION / DOWN SYNDROME/CASE STUDY/ PSEUDO CONTROL GROUP

PIYANUCH ISARIYAWANICH : (THE EARLY INTERVENTION PROGRAM FORCHILDREN WITH DOWN SYNDROME : A CASE STUDY)THESIS

ADVISOR:ASST.PROF.PANRAPEE SUTTIWAN,PhD.THESIS CO-ADVISOR:

ASSOC.PROF.SOMPOCH IAMSUPHESIS,PhD. 300 pp. ISBN 974-03-1471-6

The purpose of this clinical study was to develop individualised early intervention plan for children with Down Syndrome in The Growth and Development Unit, at Chulalongkorn Hospital . A single – subject design was applied on eight participants: three who received treatment (“treatment group”) and five who did not receive treatment (pseudo – control group”) The Hawali Early Learning Profile (HELP) was used to design treatments and to measure outcomes. Results from the study suggested that the early intervention treatment programs were effective. After six months, all three Down Syndrome participants performed more target behaviors and faster than their pseudo- controls in every developmental area.

Program.....Developmental Psychology.....Student's signature.....*Dear Chulalongkorn*
Field of study.....Developmental Psychology.....Advisor's signature.....*Panrapee Suttiwan*
Academic year.....2001.....Co-advisor's signature.....*Sompoth Iamsuphesis*

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นทั้งผู้ที่ได้เสียสละเวลาเพื่อให้ความรู้ทางทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ รวมทั้งข้อคิดและแนวทางต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สม โภชน์ เอี่ยมสุภายิต อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำแนะนำที่ดี ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.พญ.จันทิศา พฤชานานนท์ ที่เอื้อเฟื้อสถานที่ในการฝึกปฏิบัติ การกระตุ้นพัฒนาการที่หน่วยพัฒนาการและการเจริญเติบโต โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณประภาศรี นันทน์นฤมิตร เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาการและการเจริญเติบโตที่กรุณาให้ความรู้และข้อมูลทางด้านการกระตุ้นพัฒนาการในภาคปฏิบัติ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณมัทนา ภูมิประพันธ์ นักกายภาพบำบัดที่กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ในเด็กดาวน์ซินโดรม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณลำเพย อาจหาญ เจ้าหน้าที่ธุรการที่ให้ความกรุณาสืบค้นระเบียบประวัติของเด็กดาวน์ซินโดรม

ขอขอบคุณ คุณสุมนา โภคสมภพ และ ร.อ.หญิง แสงดาว การุณยวนิช ที่ให้ความช่วยเหลือในการบันทึกข้อมูลจนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณสามีและบุตร ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งมาโดยตลอด

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา เป็นอย่างสูงที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ปิยนุช อิศริยะวานิช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	32
ขอบเขตของการวิจัย.....	32
คำจำกัดความในการวิจัย.....	32
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	34
2. วิธีการดำเนินการ การปฏิบัติการทางคลินิก.....	35
กลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ.....	35
วิธีดำเนินการการปฏิบัติงานทางคลินิก.....	43
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4. อภิปรายผล.....	192
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	205
รายการอ้างอิง.....	210
ภาคผนวก.....	214
ภาคผนวก ก ตารางฝึกกระตุ้นพัฒนาการ สำหรับกรณีศึกษารายที่ 1.....	215
ภาคผนวก ข ตารางฝึกกระตุ้นพัฒนาการ สำหรับกรณีศึกษารายที่ 2.....	247
ภาคผนวก ค ตารางฝึกกระตุ้นพัฒนาการสำหรับกรณีศึกษารายที่ 3.....	274
ภาคผนวก ง จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล.....	297
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	299
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	300

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. พัฒนาการทารก 0-36 เดือน.....	10
2. แสดงอายุเฉลี่ยของการเกิดทักษะการเคลื่อนไหวของเด็กปกติ เปรียบเทียบกับเด็ก ควาน์ซีนโครม.....	18
3. การจับคู่เปรียบเทียบพัฒนาการของกรณีศึกษารายที่ 1 และตัวควบคุมเทียบรายที่ 1 และรายที่ 2.....	61
4. การตั้งเป้าหมายหลัก เป้าหมายรองของกรณีศึกษารายที่ 1.....	62
5. แบบสำรวจรายการพฤติกรรมเป้าหมายของกรณีศึกษารายที่ 1 ระยะ 6 เดือน และ ติดตามผล.....	65
6. แสดงการเปรียบเทียบการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีศึกษารายที่ 1 กับกลุ่ม ควบคุมเทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	69
7. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านเปรียบเทียบ ระหว่างกรณีศึกษารายที่ 1 กับกลุ่มควบคุมเทียบ.....	72
8. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านเปรียบเทียบ ระหว่างกรณีศึกษารายที่ 1 ที่เกิดเร็วกว่ากลุ่มควบคุมเทียบ.....	73
9. จับคู่เปรียบเทียบพัฒนาการของกรณีศึกษารายที่ 2 และกลุ่มควบคุมเทียบรายที่ 3 และรายที่ 4.....	104
10. การตั้งเป้าหมายหลัก เป้าหมายรองของกรณีศึกษารายที่ 2.....	105
11. แบบสำรวจรายการพฤติกรรมเป้าหมายของกรณีศึกษารายที่ 2 ระยะ 6 เดือน และ ติดตามผล.....	108
12. แสดงการเปรียบเทียบการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีศึกษารายที่ 2 กับกลุ่ม ควบคุมเทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	113
13.สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านเปรียบเทียบ ระหว่างกรณีศึกษารายที่ 2 กับกลุ่มควบคุมเทียบ.....	117
14. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านเปรียบเทียบ ระหว่างกรณีศึกษารายที่ 2 ที่เกิดเร็วกว่ากลุ่มควบคุมเทียบ.....	118
15. แสดงการจับคู่เปรียบเทียบพัฒนาการของกรณีศึกษารายที่ 3 และตัวควบคุมเทียบราย ที่ 3 รายที่ 4 และรายที่ 5.....	152
16. การตั้งเป้าหมายหลัก เป้าหมายรองของกรณีศึกษารายที่ 3.....	153

17. แบบสำรวจรายการพฤติกรรมเป้าหมายของกรณีศึกษารายที่ 3 ระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	156
18. แสดงการเปรียบเทียบการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีสศึกษารายที่3กับกลุ่มควบคุมเทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	161
19. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านระหว่างกรณีสศึกษารายที่ 3 กับกลุ่มควบคุมเทียบ.....	165
20. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านระหว่างกรณีสศึกษารายที่ 3 ที่เกิดเร็วกว่ากลุ่มควบคุมเทียบ.....	166
21. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านระหว่างกรณีสศึกษาทั้ง3 รายกับกลุ่มควบคุมเทียบ.....	190
22. สรุปร้อยละของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในพัฒนาการแต่ละด้านระหว่างกรณีสศึกษาทั้ง3 ราย ที่เกิดเร็วกว่ากลุ่มควบคุมเทียบ.....	191

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
1. กราฟแสดงการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีศึกษารายที่ 1 กับกลุ่มควบคุม เทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	74
2. กราฟแสดงการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีศึกษารายที่ 2 กับกลุ่มควบคุม เทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	118
3. กราฟแสดงการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายระหว่างกรณีศึกษารายที่ 3 กับกลุ่มควบคุม เทียบในระยะ 6 เดือน และติดตามผล.....	167